

Uradni list

Evropske unije

C 91

Zvezek 51

Slovenska izdaja

Informacije in objave

12. april 2008

<u>Obvestilo št.</u>	Vsebina	Stran
II <i>Sporočila</i>		
SPOROČILA INSTITUCIJ IN ORGANOV EVROPSKE UNIJE		
Komisija		
2008/C 91/01	Odobritev državne pomoči v okviru določb členov 87 in 88 Pogodbe ES – Primeri, v katerih Komisija ne vložil ugovora ⁽¹⁾	1
2008/C 91/02	Razlagalno sporočilo Komisije o uporabi zakonodaje Skupnosti v zvezi z javnimi naročili in koncesijami za institucionalizirana javno-zasebna partnerstva ⁽¹⁾	4
2008/C 91/03	Odobritev državne pomoči v okviru določb členov 87 in 88 Pogodbe ES – Primeri, v katerih Komisija ne vložil ugovora ⁽¹⁾	10
2008/C 91/04	Nenasprotovanje priglašeni koncentraciji (Št. primera COMP/M.4932 – Leoni/Valeo CSB) ⁽¹⁾	12
IV <i>Informacije</i>		
INFORMACIJE INSTITUCIJ IN ORGANOV EVROPSKE UNIJE		
Svet		
2008/C 91/05	Seznam imenovanj, ki jih je opravil Svet (Meseci: januar, februar in marec 2008) (Socialno področje)	13
Komisija		
2008/C 91/06	Menjalni tečaji eura	17

INFORMACIJE DRŽAV ČLANIC

2008/C 91/07	Podatki, ki jih predložijo države članice v zvezi z državno pomočjo, dodeljeno z Uredbo Komisije (ES) št. 68/2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje ⁽¹⁾	18
2008/C 91/08	Podatki, ki jih predložijo države članice o državni pomoči, dodeljeni na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja ⁽¹⁾	22
2008/C 91/09	Objava odločb in sklepov v državah članicah o izdaji ali odvzemu operativnih licenc v skladu s členom 13(4) Uredbe Sveta (EGS) št. 2407/92 o licenciranju letalskih prevoznikov ⁽¹⁾	23

V Objave

DRUGI AKTI

Komisija

2008/C 91/10	Objava na podlagi člena 6(2) Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila	26
--------------	---	----

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ IN ORGANOV EVROPSKE UNIJE

KOMISIJA

Odobritev državne pomoči v okviru določb členov 87 in 88 Pogodbe ES

Primeri, v katerih Komisija ne vložī ugovora

(Besedilo velja za EGP)

(2008/C 91/01)

Datum sprejetja odločitve	28.1.2008
Št. pomoči	N 331/07
Država članica	Nemčija
Regija	Thüringen
Naziv (in/ali ime upravičenca)	Richtlinie zur Förderung von innovativen, technologieorientierten Verbundprojekten, Netzwerken und Clustern (Verbundförderung)
Pravna podlaga	Entwurf der Richtlinie zur Förderung von innovativen, technologieorientierten Verbundprojekten, Netzwerken und Clustern (Verbundförderung); Thüringer Landeshaushaltsordnung; Thüringer Verwaltungsverfahrensgesetz
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Cilj	Raziskave in razvoj, regionalni razvoj
Oblika pomoči	Neposredna nepovratna sredstva
Proračun	Načrtovani letni izdatki: 19,5 mio. EUR Skupni znesek načrtovane pomoči: 117 mio. EUR
Intenzivnost	100 %
Trajanje	Do 31.12.2013
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Thüringer Aufbaubank Gorkistraße 9 D-99084 Erfurt
Drugi podatki	—

Verodostojno besedilo odločitve, iz katerega so bili odstranjeni vsi zaupni podatki, je na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/

Datum sprejetja odločitve	31.1.2008
Št. pomoči	N 356/07
Država članica	Finska
Regija	—
Naziv (in/ali ime upravičenca)	Tuki t&k-hankkeisiin
Pravna podlaga	Valtionavustuslaki, 688/2001; Laki yritystuen yleisistä ehdoista, 786/1997
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Cilj	Raziskave in razvoj, mala in srednja podjetja, regionalni razvoj
Oblika pomoči	Neposredna nepovratna sredstva Ugodno posojilo
Proračun	Načrtovani letni izdatki: 300 mio. EUR Skupni znesek načrtovane pomoči: 1 800 mio. EUR
Intenzivnost	80 %
Trajanje	1.2.2008-31.12.2013
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Tekes PL 69 (Kyllikinportti 2) FI-00101 Helsinki
Drugi podatki	—

Verodostojno besedilo odločitve, iz katerega so bili odstranjeni vsi zaupni podatki, je na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/

Datum sprejetja odločitve	31.1.2008
Št. pomoči	N 397/07
Država članica	Francija
Regija	—
Naziv (in/ali ime upravičenca)	Aides de l'ADEME à la recherche, au développement et à l'innovation
Pravna podlaga	Délibération du Conseil d'administration de l'ADEME: «Aides de l'ADEME à la recherche, au développement et à l'innovation»
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Cilj	Raziskave in razvoj, varstvo okolja
Oblika pomoči	Neposredna nepovratna sredstva

Proračun	Načrtovani letni izdatki: 50 mio. EUR Skupni znesek načrtovane pomoči: 300 mio. EUR
Intenzivnost	80 %
Trajanje	Do 31.12.2013
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Agence de l'Environnement et de la Maîtrise de l'Énergie (ADEME) F-49004 Angers cedex 01
Drugi podatki	—

Verodostojno besedilo odločitve, iz katerega so bili odstranjeni vsi zaupni podatki, je na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/

Datum sprejetja odločitve	31.1.2008
Št. pomoči	N 532/07
Država članica	Avstrija
Regija	Tirol
Naziv (in/ali ime upravičenca)	Richtlinie der Tiroler Zukunftsstiftung zur Förderung von Wissenschaft, Forschung und Entwicklung
Pravna podlaga	Richtlinie der Tiroler Zukunftsstiftung zur Förderung von Wissenschaft, Forschung und Entwicklung
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Cilj	Raziskave in razvoj, regionalni razvoj, mala in srednja podjetja
Oblika pomoči	Neposredna nepovratna sredstva
Proračun	Načrtovani letni izdatki: 0,5-2,00 mio. EUR Skupni znesek načrtovane pomoči: 9 mio. EUR
Intenzivnost	45 %
Trajanje	Do 31.12.2013
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Tiroler Zukunftsstiftung Kaiserjägerstraße 4a A-6020 Innsbruck
Drugi podatki	—

Verodostojno besedilo odločitve, iz katerega so bili odstranjeni vsi zaupni podatki, je na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/

Razlagalno sporočilo Komisije o uporabi zakonodaje Skupnosti v zvezi z javnimi naročili in koncesijami za institucionalizirana javno-zasebna partnerstva

(Besedilo velja za EGP)

(2008/C 91/02)

1. UVOD

V zadnjih letih se je javno-zasebno partnerstvo pojavilo na številnih področjih. Posebnost takšnega, največkrat dolgoročnega sodelovanja, je vloga zasebnega partnerja, ki sodeluje v različnih fazah zadevnega projekta (načrtovanje, izvedba in obratovanje), prevzame tveganja, ki jih običajno nosi javni sektor, in pogosto prispeva k financiranju projekta.

V skladu z zakonodajo Skupnosti lahko javni organi sami izvajajo gospodarske dejavnosti ali za njihovo izvajanje pooblastijo tretje osebe, npr. podjetja z mešanim kapitalom, ustanovljena v okviru javno-zasebnega partnerstva. Če se javni organi odločijo v gospodarske dejavnosti vključiti tretje osebe in če je ta vključitev v obliki javnih naročil ali koncesij, je treba upoštevati določbe zadevne zakonodaje Skupnosti. Namen teh določb je, da se vsem zainteresiranim gospodarskim subjektom omogoči predložitev ponudb na razpisih za javna naročila in koncesije na pravičen in pregleden način v duhu evropskega notranjega trga ter tako povečati kakovost takšnih projektov in zmanjšati njihove stroške zaradi večje konkurence ⁽¹⁾.

Javno posvetovanje o zeleni knjigi o javno-zasebnih partnerstvih in zakonodaji Skupnosti na področju javnih naročil in koncesij ⁽²⁾ je pokazalo ⁽³⁾, da obstaja resnična potreba po razjasnitvi uporabe teh pravil v primeru t.i. „institucionaliziranih“ javno-zasebnih partnerstev. Komisija pojem „institucionalizirano javno-zasebno partnerstvo“ razume kot sodelovanje med javnimi in zasebnimi partnerji, ki ustanovijo podjetje z mešanim kapitalom, ki izvaja javna naročila ali koncesije ⁽⁴⁾. Zasebni prispevek k institucionaliziranemu javno-zasebnemu partnerstvu – poleg prispevka kapitala ali drugih sredstev – sestoji iz aktivne udeležbe pri izvajanju nalog, dodeljenih podjetju z mešanim kapitalom, in/ali iz vodenja podjetja z mešanim kapitalom. Vendar se enkratni vložek sredstev zasebnega vlagatelja v javno podjetje ne šteje za institucionalizirano javno-zasebno partnerstvo. Slednjega primera zato to sporočilo ne obravnava.

Pravna negotovost v zvezi z udeležbo zasebnih partnerjev v institucionaliziranem javno-zasebnem partnerstvu bi lahko negativno vplivala na uspeh takšnih projektov. Tveganje zaradi vzpostavitve struktur, temelječih na naročilih, za katere bi se pozneje izkazalo, da niso skladna z zakonodajo Skupnosti, bi lahko javne organe in zasebna podjetja odvrnilo od vzpostavitve institucionaliziranih javno-zasebnih partnerstev.

Evropski parlament je v resoluciji z dne 26. oktobra 2006 ⁽⁵⁾ o javno-zasebnih partnerstvih priznal dejstvo, da gospodarski subjekti želijo jasnost glede uporabe predpisov s področja javnih naročil pri ustanavljanju javno-zasebnih podjetij v zvezi z oddajo javnih naročil ali koncesij, ter pozval Komisijo, da čim prej zagotovi ustrezna pojasnila.

To sporočilo navaja, kaj Komisija razume pod uporabo predpisov Skupnosti s področja javnih naročil in koncesij ⁽⁶⁾ v zvezi z vzpostavitvijo in obratovanjem institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva ⁽⁷⁾. Namen sporočila je povečati pravno varnost in zlasti odzvati se na večkrat izraženo zaskrbljenost, da bi

⁽¹⁾ Evropski parlament je v zvezi s tem ugotovil, da je upoštevanje teh pravil „lahko učinkovit instrument za odpravo nepriemernih omejitev konkurence, ki javnim organom istočasno omogoča, da sami določijo in preverjajo pogoje, ki jih je treba izpolniti z vidika kakovosti, razpoložljivosti, družbenih standardov in varstva okolja“ (Resolucija Evropskega parlamenta o Zeleni knjigi o storitvah splošnega pomena (P5_TA(2004)0018), točka 32.).

⁽²⁾ COM(2004) 327, 30.4.2004.

⁽³⁾ „Javno-zasebna partnerstva in zakonodaja Skupnosti na področju javnih naročil in koncesij“ – COM(2005) 569 konč., 15.11.2005, str. 9.

⁽⁴⁾ V državah članicah se v zvezi s tem uporabljajo različni izrazi in modeli (npr. Kooperationsmodell, joints ventures, Sociétés d'Economie Mixte).

⁽⁵⁾ P6_TA(2006)0462, odstavek 35.

⁽⁶⁾ „Koncesija za javne gradnje“ je naročilo enake vrste kot javno naročilo gradenj z izjemo dejstva, da je razlog za izvedbo gradenj bodisi samo pravica do koriščenja gradnje bodisi ta pravica skupaj s plačilom; „koncesija za storitve“ je naročilo enake vrste kot javno naročilo storitev z izjemo dejstva, da je razlog za opravljanje storitev bodisi samo pravica do koriščenja storitve bodisi ta pravica skupaj s plačilom (glej člen 1(3) in (4) Direktive 2004/18/ES, UL L 134, 30.4.2004, str. 114).

⁽⁷⁾ To sporočilo ne vključuje javnih naročil in koncesij storitev, za katere se uporablja člen 5(2) do (7) Uredbe (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredbe Sveta (EGS) št. 1191/69 in (EGS) št. 1107/70 (UL L 315, 3.12.2007, str. 1).

uporaba zakonodaje Skupnosti za udeležbo zasebnih partnerjev v institucionaliziranih javno-zasebnih partnerstvih slednja naredila nezanemljiva ali bi jih celo onemogočila. Sprejetje tega sporočila je del zavez Komisije iz sporočila z dne 20. novembra 2007 o storitvah splošnega interesa, vključno s socialnimi storitvami splošnega interesa ⁽⁸⁾, za zagotovitev pravnih smernic na področju storitev splošnega interesa.

To sporočilo ne določa novih zakonodajnih predpisov. Pojasnjuje, kako Komisija razume Pogodbo ES, direktive o javnih naročilih in sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti. Treba je dodati, da je končna razlaga zakonodaje Skupnosti naloga Sodišča Evropskih skupnosti.

2. VZPOSTAVITEV INSTITUCIONALIZIRANEGA JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA

2.1 Načela

Na ravni Skupnosti ni posebnih predpisov za vzpostavitev institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva. Vendar se na področju javnih naročil in koncesij načelo enakega obravnavanja in posebni načini njegovega udejanjanja, kot so na primer prepoved diskriminacije na podlagi narodnosti ter člen 43 Pogodbe ES o pravici do ustanavljanja in člen 49 Pogodbe ES o svobodi opravljanja storitev, uporabljajo, če javni organ opravljanje gospodarskih dejavnosti zaupa tretji osebi ⁽⁹⁾. Natančneje, načela iz členov 43 in 49 Pogodbe ES ne vključujejo samo nediskriminacije in enakega obravnavanja, temveč tudi preglednost, vzajemno priznavanje in sorazmernost ⁽¹⁰⁾. Za primere, ki sodijo v področje uporabe direktiv o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil ⁽¹¹⁾ („direktive o javnih naročilih“), se uporabljajo natančne določbe.

Dejstvo, da zasebno podjetje in naročnik ⁽¹²⁾ sodelujeta v okviru podjetja z mešanim kapitalom, ne upravičuje neupoštevanja določb o javnih naročilih in koncesijah pri oddaji javnih naročil ali koncesij temu zasebnemu podjetju ali podjetju z mešanim kapitalom. Sodišče Evropskih skupnosti je namreč ugotovilo ⁽¹³⁾, da že manjšinska udeležba zasebnega podjetja v kapitalu družbe, v kateri je udeležen tudi zadevni naročnik, v vsakem primeru izključuje možnost „notranje“ (in-house) povezave – za katero se zakonodaja v zvezi z javnimi naročili načeloma ne uporablja – med tem naročnikom in to družbo ⁽¹⁴⁾.

2.2 Postopek vzpostavitve

V praksi se institucionalizirano javno-zasebno partnerstvo navadno vzpostavi:

- z ustanovitvijo novega podjetja, katerega kapital je v skupni lasti naročnika in zasebnega partnerja (v posebnih primerih v lasti več naročnikov in/ali več zasebnih partnerjev), in oddajo javnega naročila ali koncesije temu, na novo nastalemu podjetju z mešanim kapitalom ali
- z udeležbo zasebnega partnerja v že obstoječem javnem podjetju, ki izvaja javna naročila ali koncesije, pridobljene v preteklosti v okviru „in-house“ povezave.

⁽⁸⁾ COM(2007) 725, 20.11.2007; glej tudi delovni dokument služb komisije „Odgovori na vprašanja o uporabi pravil v zvezi z javnimi naročili za socialne storitve splošnega interesa“, SEC(2007) 1514, ki je priložen sporočilu z dne 20. novembra 2007.

⁽⁹⁾ Zadeva C-458/03, Parking Brixen, ZOdl. 2005, I-8612, točka 61.

⁽¹⁰⁾ Glej razlagalno sporočilo Komisije o koncesijah v zakonodaji Skupnosti, UL C 121, 29.4.2000, str. 6.

⁽¹¹⁾ Direktiva 2004/18/ES, glej opombo št. 6 zgoraj, in Direktiva 2004/17/ES, ULL 134, 30.4.2004, str. 1.

⁽¹²⁾ Izraz „naročnik“ v tem sporočilu vključuje naročnike v smislu člena 1(9) Direktive 2004/18/ES in naročnike v smislu člena 2 Direktive 2004/17/ES.

⁽¹³⁾ Zadeva C-26/03, Stadt Halle, ZOdl. 2005, I-1, točka 49.

⁽¹⁴⁾ Po mnenju Sodišča Evropskih skupnosti (zadeva C-410/04, ANAV, ZOdl. 2006, str. I-3303, točka 30 in naslednje) pri zakonodaji v zvezi z javnimi naročili ne šteje le dejanska udeležba tretje osebe v kapitalu javnega podjetja, temveč tudi namen naročnika, da kapital hčerinske družbe v prihodnje ponudi zasebnemu sektorju. Z drugimi besedami, notranja oddaja javnega naročila ali koncesije javnemu podjetju ni možna, če v obdobju izvajanja teh naročil obstaja namen, da se kapital javnega podjetja ponudi zasebnim podjetjem. Vendar teoretična možnost udeležbe zasebnega podjetja v kapitalu hčerinske družbe naročnika po mnenju Komisije ni v nasprotju z notranjo povezavo med naročnikom in njegovo hčerinsko družbo.

Ne glede na način vzpostavitve institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva določbe zakonodaje Skupnosti v zvezi z javnimi naročili in koncesijami naročniku narekujejo, da uporabi pravičen in pregleden postopek pri izbiri zasebnega partnerja, ki v okviru udeležbe v podjetju z mešanim kapitalom zagotavlja blago, gradnjo ali storitve ⁽¹⁵⁾, ali pri oddaji javnega naročila ali koncesije podjetju z mešanim kapitalom ⁽¹⁶⁾. Naročniki se v nobenem primeru ne smejo zateči „k ravnanju za prikrivanje dodelitve javnih naročil storitev podjetjem z mešanim kapitalom“ ⁽¹⁷⁾.

Komisija v zvezi s tem meni, da je dvojni postopek (prvi za izbiro zasebnega partnerja institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva in drugi za oddajo javnega naročila ali koncesije podjetju z mešanim kapitalom) v praksi težko izvedljiv.

Ena od možnosti za vzpostavitev institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva v skladu z načeli zakonodaje Skupnosti, s katero bi se izognili težavam, povezanim z dvojnimi postopki, je naslednja: zasebni partner se izbere s preglednim in konkurenčnim postopkom, katerega predmet so javno naročilo ali koncesija ⁽¹⁸⁾, ki jo je treba oddati podjetju z mešanim kapitalom, in operativni prispevek zasebnega partnerja k izvedbi teh nalog in/ali njegov upravni prispevek k vodenju podjetja z mešanim kapitalom. Hkrati z izbiro zasebnega partnerja se vzpostavi institucionalizirano javno-zasebno partnerstvo in podjetju z mešanim kapitalom odda javno naročilo ali koncesija.

2.3 Izbira zasebnih partnerjev za institucionalizirana javno-zasebna partnerstva

2.3.1 Pravna podlaga

Če je naloga, dodeljena podjetju z mešanim kapitalom, javno naročilo, ki v celoti sodi v področje uporabe direktiv o javnih naročilih, je postopek izbire zasebnega partnerja določen s temi direktivami. V primeru koncesije gradenj ali javnega naročila, ki je delno zajet v direktivah, se hkrati z zadevnimi določbami direktiv uporabljajo pravila in temeljna načela Pogodbe ES. Za storitve iz Priloge II B k Direktivi 2004/18/ES se temeljna načela iz členov 43 in 49 Pogodbe ES uporabljajo, če se za ta naročila lahko šteje, da so v določenem interesu podjetij, ki se nahajajo v državi članici, ki ni država članica zadevnega naročnika ⁽¹⁹⁾. V primeru koncesije storitev ali javnega naročila, ki ni zajet v direktivah o javnih naročilih, je treba pri izbiri zasebnega partnerja upoštevati načela Pogodbe ES.

V tem dokumentu navedena sodna praksa delno zadeva javna naročila, ki jih v celoti zajemajo podrobne določbe direktiv. Ker pa ta sodna praksa pogosto temelji na načelih Pogodbe ES, je lahko ustrezna tudi pri uporabi zakonodaje Skupnosti v drugih primerih, kot npr. za koncesije ali javna naročila, ki niso zajeta ali so samo delno zajeta v podrobnih določbah direktiv o javnih naročilih ⁽²⁰⁾.

2.3.2 Postopek oddaje naročil

Če je za vzpostavitev institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva podjetju z mešanim kapitalom treba oddati javno naročilo, ki ga v celoti zajema Direktiva 2004/18/ES, odprti in omejeni postopki, kot so opredeljeni v navedeni direktivi, ob upoštevanju finančne ali pravne zapletenosti takšnih sestav ne zagotavljajo

⁽¹⁵⁾ Pravičen in pregleden postopek zasebnega partnerja v institucionaliziranem javno-zasebnem partnerstvu zagotavlja upoštevanje cilja svobodne, neizkrivljene konkurence in načela enakega obravnavanja, zlasti s tem, ko se prepriča, da bi zasebno podjetje, ki je udeleženo v kapitalu institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva, imelo neupravičene prednosti pred tekmeci. Vzpostavitev institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva s pravičnim in preglednim postopkom izbire zasebnega partnerja tega podjetja z mešanim kapitalom tako izpolnjuje zadevne zahteve, ki jih je Sodišče Evropskih skupnosti oblikovalo v točki 51 zadeve Stadt Halle, glej opombo 13 zgoraj.

⁽¹⁶⁾ Naročniki lahko javna naročila, ki jih zajema Direktiva 2004/17/ES, neposredno dodelijo svojim povezanim podjetjem v smislu člena 23 navedene direktive.

⁽¹⁷⁾ Zadeva C-29/04, Komisija proti Avstriji, ZOdl. 2005, str. I-9705, točka 42.

⁽¹⁸⁾ Če je zadevno institucionalizirano javno-zasebno partnerstvo vzpostavljeno z udeležbo zasebnega partnerja v obstoječem javnem podjetju, je predmet postopka izbire zasebnega partnerja za to partnerstvo lahko oddaja javnih naročil ali koncesij, ki jih je javno podjetje do zdaj izvajalo „in-house“.

⁽¹⁹⁾ Zadeva C-507/03, Komisija proti Irski, (2007), točka 32, še neobjavljena v ZOdl.

⁽²⁰⁾ Za smernice za oddajo takšnih naročil glej razlagalno sporočilo Komisije o zakonodaji Skupnosti, ki velja za oddajo javnih naročil, ki niso zajeta ali so samo delno zajeta v direktivah o javnih naročilih, UL C 179, 1.8.2006, str. 2. Nekatere države članice in Evropski parlament so pri sodišču prve stopnje vložili pritožbo za razveljavitev navedenega sporočila. V času sprejetja tega sporočila je bila zadeva še v teku.

nujno potrebne prožnosti. Za takšne primere je Direktiva 2004/18/ES uvedla inovativni postopek – konkurenčni dialog ⁽²¹⁾, katerega cilj je varstvo konkurence med gospodarskimi subjekti in hkrati upoštevanje potrebe naročnikov, da z vsakim kandidatom obravnavajo vse vidike naročila ⁽²²⁾.

Za oddajo javnih naročil, ki jih v celoti zajema Direktiva 2004/18/ES, se postopek s pogajanjem s predhodno objavo obvestila o naročilu lahko uporabi le v izjemnih primerih ⁽²³⁾. Nasprotno pa lahko naročniki postopek s pogajanjem s predhodno objavo obvestila o naročilu uporabijo vedno, ko oddajo koncesije ali javna naročila, ki jih Direktiva 2004/18/ES ne zajema v celoti.

2.3.3 Podatki o projektu

Če je naloga, ki je povezana z vzpostavitvijo institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva, zajeta v direktivah o javnih naročilih ali v sektorskih določbah Skupnosti, ki vsebujejo določbe v zvezi z javnimi naročili ⁽²⁴⁾, je treba upoštevati posebne določbe v zvezi z objavo ⁽²⁵⁾. V primeru drugih naročil in koncesij storitev morajo morebitni ponudniki v skladu z načeloma preglednosti in enakega obravnavanja iz Pogodbe ES ⁽²⁶⁾ imeti dostop do ustreznih podatkov v zvezi s projektom naročnika za ustanovitev podjetja z mešanim kapitalom in oddajo javnega naročila ali koncesije slednjemu. Dostop do ustreznih podatkov se lahko zagotovi le z objavo obvestila, ki je morebitnim zainteresiranim stranem dostopno pred izbiro zasebnega partnerja.

2.3.4 Odobrena merila za izbiro in oddajo, zahteve po preglednosti teh meril

Po mnenju Komisije zakonodajna Skupnost zahteva, da pri izbiri zasebnega partnerja institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva naročnik objavi merila za izbiro in oddajo. Uporabljena merila morajo biti v skladu z načelom nediskriminacije. Ta obveznost velja za javna naročila, ki so v celoti zajeta v direktivah o javnih naročilih ⁽²⁷⁾, in po mnenju Komisije tudi za druga javna naročila in koncesije. Izbira kandidatov, ki bodo sodelovali v razpisnem postopku, in izbira ponudb morata biti na podlagi navedenih meril, naročnik pa mora upoštevati pravila postopka in temeljne zahteve, ki so bili prvotno določeni ⁽²⁸⁾.

Direktive o javnih naročilih določajo posebne obveznosti v zvezi z osebnimi sposobnostmi zasebnega partnerja, kot so osebni, ekonomski in finančni položaj kandidata, njegova sposobnost za opravljanje poklicne dejavnosti ter tehnična in/ali strokovna sposobnost ⁽²⁹⁾. Ta merila se prav tako lahko uporabijo za koncesije in javna naročila, ki niso v celoti zajeti v direktivah o javnih naročilih.

Za socialne storitve splošnega interesa so bila možna merila za izbiro in oddajo pojasnjena v delovnem dokumentu služb Komisije z naslovom „Odgovori na vprašanja o uporabi pravil v zvezi z javnimi naročili“ za socialne storitve splošnega interesa“ ⁽³⁰⁾.

2.3.5 Posebni elementi statutih, delničarskih sporazumov ter javnih naročil in koncesij

Načeli enakega obravnavanja in nediskriminacije vključujeta obveznost preglednosti, ki vsebuje zagotovitev določene mere obveščanja, ki zadostuje, da se trg storitev odpre za konkurenco v korist vsem morebitnim ponudnikom ⁽³¹⁾. V okviru vzpostavitve institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva ta obveznost po mnenju Komisije pomeni, da naročnik v obvestilo o naročilu ali specifikacijo vključi bistvene podatke o

⁽²¹⁾ Glej člen 29 Direktive 2004/18/ES.

⁽²²⁾ Glej uvodno izjavo 31 Direktive 2004/18/ES.

⁽²³⁾ Glej člena 30 in 31 Direktive 2004/18/ES.

⁽²⁴⁾ Glej npr. člen 4 Uredbe (EGS) št. 2408/92 z dne 23. julija 1992 o dostopu letalskih prevoznikov Skupnosti do letalskih prog znotraj Skupnosti (UL L 15, 23.1.1993, str. 33).

⁽²⁵⁾ Glej člen 41 in naslednje člene Direktive 2004/17/ES ter člene 35, 36 in 58 Direktive 2004/18/ES.

⁽²⁶⁾ Zadeva C-324/98, Telaustria, Recueil 2000, I-10745, točki 60 in 61.

⁽²⁷⁾ Zadeva C-19/00, SIAC Constructions, ZOdl. 2001, I-7725, točke 41–45; zadeva C-31/87 Bentjees, Recueil 1988, str. 4635, točka 29 in naslednje.

⁽²⁸⁾ Tudi če specifikacije določajo možnost, da kandidati tehnično izboljšajo rešitve, ki jih predlaga naročnik (kar se pri institucionaliziranih javno-zasebnih partnerstvih pogosto zgodi), se te spremembe ne smejo nanašati na temeljne zahteve projekta in morajo biti omejene.

⁽²⁹⁾ Glej člene 45 do 48 Direktive 2004/18/ES in člen 54 Direktive 2004/17/ES.

⁽³⁰⁾ Glej opombo 8 zgoraj.

⁽³¹⁾ Glej točko 62 zadeve C-324/98 Telaustria (opomba 26 zgoraj) in točko 49 zadeve C-458/03 Parking Brixen (opomba 9 zgoraj).

naslednjih dokumentih: javnemu naročilu in/ali koncesiji, ki jo je treba oddati podjetju z mešanim kapitalom, ki ga je treba ustanoviti, ter statutu tega podjetja, delničarskemu sporazumu in vseh drugih elementih, ki po eni strani določajo pogodbeno razmerje med naročnikom in zasebnim partnerjem, po drugi strani pa pogodbeno razmerje med naročnikom in podjetjem z mešanim kapitalom, ki ga je treba ustanoviti. Če naročnik uporabi konkurenčni dialog ali postopek s pogajanjem, del teh podatkov ni treba nujno določiti vnaprej. Ti elementi se lahko opredelijo med dialogom ali pogajanjem s podjetji kandidati. Javni razpis mora vključevati nekatere podatke o predvidenem trajanju javnega naročila ali koncesije, ki jo bo izvajalo podjetje z mešanim kapitalom.

Po mnenju Komisije načelo preglednosti zahteva, da se v razpisni dokumentaciji jasno navede možnosti podaljšanja ali spremembe javnega naročila ali koncesije, oddane podjetju z mešanim kapitalom, in navedbo možnosti dodelitve novih nalog. V razpisni dokumentaciji je treba navesti vsaj število teh možnosti in pogoje za njihovo uporabo. Tako predloženi podatki morajo biti dovolj podrobni, da se zagotovi pravičen in uspešen javni razpis.

Priporočljivo je, da pogodba med naročnikom in zasebnim partnerjem od začetka določa, kaj se naredi, če podjetju z mešanim kapitalom niso oddana dodatna naročila in/ali če se naročila, ki so mu dodeljena, ne podaljšajo. Po mnenju Komisije je treba statute oblikovati tako, da se zasebni partner lahko pozneje zamenja. Ker se zasebnega partnerja ne more avtomatično izključiti iz novega postopka javnega razpisa, mora naročnik v tem primeru posebno pozornost posvetiti obveznosti preglednosti in enakemu obravnavanju vseh ponudnikov.

3. FAZA PO VZPOSTAVITVI INSTITUCIONALIZIRANEGA JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA

Sodišče Evropskih skupnosti je ugotovilo, da se družbe, vsaj deloma odprte za zasebni kapital, ne morejo šteti kot organizacijske oblike „notranjega“ opravljanja javne službe pod nadzorom lokalnega organa ⁽³²⁾. Zato je treba pri oddaji javnih naročil ali koncesij, ki niso bile predmet razpisnega postopka pred vzpostavitvijo zadevnega institucionaliziranega javno-zasebnega partnerstva, podjetjem z mešanim kapitalom upoštevati pravila, ki se uporabljajo za javna naročila ali koncesije, ne glede na to, ali izhajajo iz Pogodbe ES ali iz direktiv o javnih naročilih. Z drugimi besedami, institucionalizirana javno-zasebna partnerstva ohranijo področje uporabe svojega prvotnega predmeta in načeloma ne morejo dobiti novih javnih naročil ali koncesij brez razpisnega postopka, pri katerem se upošteva zakonodaja Skupnosti v zvezi z javnimi naročili in koncesijami.

Ker pa so institucionalizirana javno-zasebna partnerstva ponavadi vzpostavljena za zagotavljanje storitve v precej dolgem obdobju, je treba omogočiti prilagoditev nekaterim spremembam, ki se pojavijo v gospodarskem, pravnem ali tehničnem okolju. Določbe Skupnosti v zvezi z javnimi naročili in koncesijami ne preprečujejo upoštevanja teh sprememb, če sta upoštevana načeli enakega obravnavanja ⁽³³⁾ in preglednosti ⁽³⁴⁾. Za primer, da bi naročnik iz posebnih razlogov želel imeti možnost spremembe nekaterih razpisnih pogojev, potem ko je bil ponudnik že izbran, je tako v obvestilu o naročilu ali v specifikacijah treba izrecno predvideti takšno možnost spremembe razpisnih pogojev, pa tudi podrobnih pravil za njeno uporabo, in opredeliti okvir, v katerem je treba postopek izvesti, da so vsa podjetja, ki se zanimajo za sodelovanje na razpisu za naročila, od začetka seznanjena s to možnostjo in da imajo tako enake pogoje pri oblikovanju ponudbe ⁽³⁵⁾.

Za vsako spremembo bistvenih elementov naročila, ki ni bila predvidena v prvotni specifikaciji, je potreben nov javni razpis ⁽³⁶⁾. Sodišče Evropskih skupnosti meni, da je element bistven zlasti, kadar gre za element, ki bi, če bi bil vključen v obvestilo o naročilu ali specifikacijo, ponudnikom omogočil predložitev bistveno drugačne ponudbe ⁽³⁷⁾. Primeri takšnih bistvenih elementov naročila so obseg građenj ali storitev, ki jih zagotovi naročnik, ali datjve, ki se uvedejo za uporabnike storitve, ki jo zagotovi naročnik.

⁽³²⁾ Glej zadevo C-231/03, Coname, ZOdl. 2005, I-7287, točka 26, in točko 32 zadeve C-410/04, ANAV (opomba 14 zgoraj).

⁽³³⁾ Glej med drugim združeni zadevi C-285/99 in C-286/99, Lombardini in Mantovani, Recueil 2001, I-9233, točka 37, ter zadevo C-315/01, GAT, Recueil 2003, I-6351, točka 73.

⁽³⁴⁾ Glej med drugim zadevo C-92/00, HI, Recueil 2002, I-5553, točka 45, in zadevo C-470/99, Universale-Bau in drugi, Recueil 2002, I-11617, točka 91.

⁽³⁵⁾ Glej zadevo C-496/99 P, Komisija proti CAS Succhi di Frutta SpA, Recueil 2004, I-3801, točka 118.

⁽³⁶⁾ Glej zadevo C-337/98, Komisija proti Franciji, Recueil 2000, I-8377, točka 50.

⁽³⁷⁾ Glej točko 116 in naslednje točke zadeve C-496/99 P, Komisija proti CAS Succhi di Frutta SpA (opomba 35).

V zvezi z javnimi naročili, ki so v celoti zajeta v direktivah, in koncesijami gradenj je treba opozoriti, da sekundarna zakonodaja določa izjemne primere, v katerih je za dodatne gradnje ali storitve, ki niso vključene v prvotno dodeljenem projektu, dovoljena neposredna oddaja brez javnega razpisa ⁽³⁸⁾.

V skladu z zakonodajo Skupnosti ima podjetje z mešanim kapitalom – kot vsak gospodarski subjekt – pravico sodelovati na vseh javnih razpisih ⁽³⁹⁾. To velja tudi za razpise, ki so potrebni zaradi pomembne spremembe ali podaljšanja javnih naročil ali koncesij, ki jih je naročnik že oddal podjetju z mešanim kapitalom, ki ga je ustanovil. V tem primeru mora naročnik posebno pozornost posvetiti obveznosti preglednosti in enakemu obravnavanju vseh ponudnikov. Sprejeti je treba posebne varstvene ukrepe, da se zagotovi strogo ločevanje med osebami, ki pri naročniku pripravljajo javne razpise in odločajo o oddaji naročil, in osebami, ki vodijo institucionalizirano javno-zasebno partnerstvo, ter da se prepreči, da bi naročnik posredoval kakršen koli zaupen podatek podjetju z mešanim kapitalom.

⁽³⁸⁾ Glej člena 31 in 61 Direktive 2004/18/ES ter člen 40(3)(f) in (g) Direktive 2004/17/ES. Komisija meni, da se zadevna odstopanja lahko uporabijo tudi za naročila, ki niso zajeta v direktivah, vključno s koncesijami storitev (glej sklepe generalnega pravobranilca Jacobsa v zadevi C-525/03, Komisija proti Italiji, točke 46 do 48). Komisija načeloma meni, da so spremembe bistvenih elementov koncesije storitev, ki niso predvidene v razpisni dokumentaciji, sprejemljive le, če so potrebne zaradi nepredvidenih dogodkov ali če so upravičene zaradi javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja (člen 46 Pogodbe ES).

⁽³⁹⁾ Uvodna izjava 4 Direktive 2004/18/ES zahteva, da države članice zagotovijo, da sodelovanje oseb javnega prava kot ponudnikov v postopku za oddajo javnega naročila ne povzroča kakršnega koli izkrivljanja konkurence v zvezi z zasebnimi ponudniki.

Odobritev državne pomoči v okviru določb členov 87 in 88 Pogodbe ES**Primeri, v katerih Komisija ne vloži ugovora**

(Besedilo velja za EGP)

(2008/C 91/03)

Datum sprejetja odločitve	30.1.2008
Št. pomoči	N 365/07
Država članica	Nemčija
Regija	Sachsen-Anhalt
Naziv (in/ali ime upravičenca)	Errichtung des Fraunhofer Centre for Silicon Photovoltaics
Pravna podlaga	Landeshaushaltsordnung Sachsen-Anhalt
Vrsta ukrepa	Individualna pomoč
Cilj	Raziskave in razvoj
Oblika pomoči	Neposredna nepovratna sredstva
Proračun	Skupni znesek načrtovane pomoči: 60 mio. EUR
Intenzivnost	Ukrep, ki ne pomeni pomoči
Trajanje	1.1.2008-31.12.2010
Gospodarski sektorji	—
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Ministerium für Wirtschaft und Arbeit des Landes Sachsen-Anhalt Hasselbachstr. 4 D-39104 Magdeburg
Drugi podatki	—

Verodostojno besedilo odločitve, iz katerega so bili odstranjeni vsi zaupni podatki, je na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/

Datum sprejetja odločitve	10.1.2008
Št. pomoči	N 374/07
Država članica	Nemčija
Regija	Niedersachsen
Naziv (in/ali ime upravičenca)	Richtlinie über die Gewährung von Zuwendungen zur Förderung der Wiedernutzung brachliegender Industrie- und Gewerbeflächen (Brachflächen- und Altlasten-Förderrichtlinien)

Pravna podlaga	Richtlinie über die Gewährung von Zuwendungen zur Förderung der Wiedernutzung brachliegender Industrie- und Gewerbeflächen (Brachflächen- und Altlasten-Förderrichtlinien)
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Cilj	Varstvo okolja
Oblika pomoči	Neposredna nepovratna sredstva
Proračun	Skupni znesek načrtovane pomoči: 23,1 mio. EUR
Intenzivnost	75 %
Trajanje	2007-2013
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Investitions- und Förderbank, Niedersachsen GmbH-Nbank Günther-Wagner-Allee 12-14 D-30177 Hannover
Drugi podatki	—

Verodostojno besedilo odločitve, iz katerega so bili odstranjeni vsi zaupni podatki, je na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/

Nenasprotovanje priglašeni koncentraciji
(Št. primera COMP/M.4932 – Leoni/Valeo CSB)

(Besedilo velja za EGP)

(2008/C 91/04)

Dne 17. decembra 2007 je Komisija odločila, da ne bo nasprotovala navedeni priglašeni koncentraciji, in jo razglša za združljivo s skupnim trgov. Ta odločba je sprejeta v skladu s členom 6(1)(b) Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004. Celotno besedilo te odločbe je na razpolago le v angleščini in bo objavljeno potem, ko bo očiščeno morebitnih poslovnih skrivnosti. Dostopno bo:

- na spletni strani Konkurenca portala Europa (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Spletna stran vsebuje različne pripomočke za iskanje posameznih odločb o združitvah, vključno z indeksi podjetij, opravljenih številkih primerov, datumov odločb ter področij,
 - v elektronski obliki na spletni strani EUR-Lex pod dokumentno številko 32007M4932. EUR-Lex je spletni portal za evropsko pravo (<http://eur-lex.europa.eu>).
-

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ IN ORGANOV EVROPSKE UNIJE

SVET

Seznam imenovanj, ki jih je opravil Svet

(Meseci: januar, februar in marec 2008) (Socialno področje)

(2008/C 91/05)

Odbor	Konec mandata	Objava v UL	Oseba, ki se nadomesti	Odstop/ Imenovanje	Član/ Nadomestni član	Skupina	Država	Imenovana oseba	Pripadnost	Datum sklepa Sveta
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Myria ANDREOU	odstop	članica	vlada	Ciper	Agni PAPA-GEORGIOU	Ministry of Interior	18.2.2008
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Adolfo LOURO ALVES	odstop	član	vlada	Portugalska	Ana Paula FERNANDES	Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social	18.2.2008
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Sinikka HYYPPÄ	odstop	članica	vlada	Finska	Mirkka MYKKÄNEN	Ministry of the Interior	18.2.2008
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Tuomo KURRI	odstop	nadomestni član	vlada	Finska	Wivi-Ann WAGELLO-SJÖLUND	Ministry of the Interior	18.2.2008

Odbor	Konec mandata	Objava v UL	Oseba, ki se nadomesti	Odstop/ Imenovanje	Član/ Nadomestni član	Skupina	Država	Imenovana oseba	Pripadnost	Datum sklepa Sveta
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Peter KOPPE	odstop	član	delavci	Nizozemska	Caroline RIETBERGEN	FNV	10.3.2008
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Guy BAILEY	imenovanje	član	delodajalci	Združeno kraljestvo	–	CBI	10.3.2008
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Ojārs BRAŽA	odstop	član	delavci	Latvija	Zanda GRUNDBERGA	Free Trade Union Confederation of Latvia	17.3.2008
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Marina PANKOVA	odstop	članica	delodajalci	Latvija	Ilona KIUKU-CĀNE	Latvian Employers' Confederation	17.3.2008
Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev	13.9.2008	C 242, 7.10.2006	Eduards FILIPPOVS	odstop	nadomestni član	delodajalci	Latvija	Inese STEPINA	Latvian Employers' Confederation	17.3.2008
Svetovalni odbor za socialno varnost delavcev migrantov	21.3.2009	C 92, 27.4.2007	Eleni PAROUTI	odstop	članica	vlada	Ciper	Andreas KYRIAKIDES	Ministry of Health	18.2.2008
Svetovalni odbor za socialno varnost delavcev migrantov	21.3.2009	C 92, 27.4.2007	H. ZUNDERMAN	odstop	član	vlada	Nizozemska	V. SANNES	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	18.2.2008
Svetovalni odbor za socialno varnost delavcev migrantov	21.3.2009	C 92, 27.4.2007	J.A.M.M. PIJNENBURG	imenovanje	nadomestni član	vlada	Nizozemska	–	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	18.2.2008
Svetovalni odbor za socialno varnost delavcev migrantov	21.3.2009	C 92, 27.4.2007	Tim QUIRKE	odstop	član	vlada	Irska	Anne McMANUS	Department of Social and Family Affairs	17.3.2008

Odbor	Konec mandata	Objava v UL	Oseba, ki se nadomesti	Odstop/ Imenovanje	Član/ Nadomestni član	Skupina	Država	Imenovana oseba	Pripadnost	Datum sklepa Sveta
Svetovalni odbor za varnost in zdravje pri delu	28.2.2010	L 64, 2.3.2007	Ulrich BECKER	odstop	član	vlada	Nemčija	Michael KOLL	Bundesministerium für Arbeit und Soziales	18.2.2008
Svetovalni odbor za varnost in zdravje pri delu	28.2.2010	L 64, 2.3.2007	Malcolm DARVILL	odstop	član	vlada	Združeno kraljestvo	Stuart BRISTOW	Health and Safety Executive	18.2.2008
Svetovalni odbor za varnost in zdravje pri delu	28.2.2010	L 64, 2.3.2007	Jason BATT	odstop	nadomestni član	vlada	Združeno kraljestvo	Robin FOSTER	Health and Safety Executive	18.2.2008
Svetovalni odbor za varnost in zdravje pri delu	28.2.2010	L 64, 2.3.2007	Claus Peter WEBER	odstop	nadomestni član	delodajalci	Nemčija	Harald KIHL	RAG AG	17.3.2008
Svetovalni odbor za varnost in zdravje pri delu	28.2.2010	L 64, 2.3.2007	Nina GLOBOČNIK	odstop	nadomestna članica	delodajalci	Slovenija	Maja SKORUPAN	Independent legal advisor	17.3.2008
Upravni odbor Evropske fundacije zaboljšanje življenjskih in delovnih razmer	30.11.2010	C 282, 24.11.2007	Michal BONI	odstop	član	delodajalci	Poljska	Malgorzata RUSEWICZ	PKPP	18.2.2008
Upravni odbor Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu	7.11.2010	C 271, 14.11.2007	Malcolm DARVILL	odstop	nadomestni član	vlada	Združeno kraljestvo	Stuart BRISTOW	Health and Safety Executive	18.2.2008

Odbor	Konec mandata	Objava v UL	Oseba, ki se nadomesti	Odstop/ Imenovanje	Član/ Nadomestni član	Skupina	Država	Imenovana oseba	Pripadnost	Datum sklepa Sveta
Upravni odbor Evropskega inštituta za enakost spolov	31.5.2010	C 128, 9.6.2007	Barbara CASHEN	imenovanje	nadomestna članica	vlada	Irska	–	Gender Equality Division	12.2.2008
Upravni odbor Evropskega inštituta za enakost spolov	31.5.2010	C 128, 9.6.2007	Jesper BRASK FISCHER	odstop	nadomestni član	vlada	Danska	Jakob JENSEN	Permanent Representation of Denmark	17.3.2008

KOMISIJA

Menjalni tečaji eura ⁽¹⁾

11. aprila 2008

(2008/C 91/06)

1 euro =

Valuta	Menjalni tečaj	Valuta	Menjalni tečaj		
USD	ameriški dolar	1,5833	TRY	turška lira	2,0680
JPY	japonski jen	159,83	AUD	avstralski dolar	1,7024
DKK	danska krona	7,4590	CAD	kanadski dolar	1,6139
GBP	funt šterling	0,80170	HKD	hongkonški dolar	12,3320
SEK	švedska krona	9,4120	NZD	novozelandski dolar	1,9913
CHF	švicarski frank	1,5808	SGD	singapurski dolar	2,1510
ISK	islandska krona	116,46	KRW	južnokorejski won	1 545,62
NOK	norveška krona	7,9415	ZAR	južnoafriški rand	12,4255
BGN	lev	1,9558	CNY	kitajski juan	11,0934
CZK	češka krona	25,025	HRK	hrvaška kuna	7,2626
EEK	estonska krona	15,6466	IDR	indonezijska rupija	14 539,44
HUF	madžarski forint	252,73	MYR	malezijski ringit	4,9906
LTL	litovski litas	3,4528	PHP	filipinski peso	65,549
LVL	latvijski lats	0,6966	RUB	ruski rubelj	37,1340
PLN	poljski zlot	3,4336	THB	tajski bat	49,980
RON	romunski leu	3,6290	BRL	brazilski real	2,6774
SKK	slovaška krona	32,414	MXN	mehiški peso	16,6983

⁽¹⁾ Vir: referenčni menjalni tečaj, ki ga objavlja ECB.

INFORMACIJE DRŽAV ČLANIC

Podatki, ki jih predložijo države članice v zvezi z državno pomočjo, dodeljeno z Uredbo Komisije (ES) št. 68/2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje

(Besedilo velja za EGP)

(2008/C 91/07)

Št. pomoči	XT 30/08
Država članica	Združeno kraljestvo
Regija	Yorkshire & Humber
Naziv sheme pomoči ali ime podjetja, ki prejme individualno pomoč	Training Aid support to Yorkshire and Humber enterprises
Pravna podlaga	RDA ACT 1998
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Proračun	Načrtovani letni izdatki: 7 mio. GBP
Največja intenzivnost pomoči	V skladu s členom 4(2)–(7) Uredbe
Datum začetka izvajanja	1.3.2008
Trajanje	28.2.2011
Cilj	Splošno usposabljanje
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji, upravičeni do pomoči za usposabljanje
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Yorkshire Forward Regional Development Agency 2 Victoria Place Leeds West Yorkshire LS11 5AE United Kingdom
Št. pomoči	XT 32/08
Država članica	Italija
Regija	Liguria

Naziv sheme pomoči ali ime podjetja, ki prejme individualno pomoč	Azioni di formazione professionale — annualità 2007-2008 — rivolte ai lavoratori occupati delle imprese localizzate sul territorio regionale, inclusi i titolari di PMI, cofinanziate dal Fondo Sociale Europeo, così come previste in particolare nell'ambito degli Assi I, III e IV del Programma Operativo per l'Obiettivo 2 «Competitività regionale e occupazione» Fondo sociale europeo — Regione Liguria 2007-2013
Pravna podlaga	<p>Legge regionale n. 52 del 5 novembre 1993 e successive modifiche.</p> <p>Regolamento (CE) n. 1083/2006 del Consiglio, dell'11 luglio 2006, recante disposizioni generali sul Fondo europeo di sviluppo regionale, sul Fondo sociale europeo e sul Fondo di coesione e che abroga il regolamento (CE) n. 1260/1999.</p> <p>Regolamento (CE) n. 1081/2006 del Parlamento europeo e del Consiglio, del 5 luglio 2006, relativo al Fondo sociale europeo e recante abrogazione del regolamento (CE) n. 1784/1999.</p> <p>Regolamento (CE) n. 1828/2006 della Commissione, dell'8 dicembre 2006, che stabilisce modalità di applicazione del regolamento (CE) n. 1083/2006 del Consiglio recante disposizioni generali sul Fondo europeo di sviluppo regionale, sul Fondo sociale europeo e sul Fondo di coesione e del regolamento (CE) n. 1080/2006 del Parlamento europeo e del Consiglio relativo al Fondo europeo di sviluppo regionale.</p> <p>Programma Operativo Obiettivo 2 «Competitività regionale e occupazione» della Regione Liguria, Fondo Sociale Europeo per il periodo 2007-2013 approvato dalla Commissione europea con decisione 2007/5474/CE del 7 novembre 2007.</p> <p>Disposizioni Attuative Fondo Sociale Europeo, P.O. Obiettivo 2 «Competitività regionale e occupazione», approvate con deliberazione della Giunta Regionale n. 1178 del 12 ottobre 2007.</p> <p>Decreto del dirigente n. 4100 del 19 dicembre 2007.</p>
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Proračun	Načrtovani letni izdatki: 13,75 mio. EUR
Največja intenzivnost pomoči	V skladu s členom 4(2)–(7) Uredbe
Datum začetka izvajanja	27.2.2008
Trajanje	31.12.2008
Cilj	Splošno usposabljanje; posebno usposabljanje
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji, upravičeni do pomoči za usposabljanje
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Regione Liguria Settore: Sistema Regionale della Formazione e dell'Orientamento Via Fieschi, 15 I-16121 Genova
Št. pomoči	XT 33/08
Država članica	Slovaška
Regija	<p>1. Regióny Západné Slovensko (územie Trnavského, Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja), Stredné Slovensko (územie Žilinského a Banskobystrického kraja) a Východné Slovensko (územie Košického a Prešovského kraja).</p> <p>2. Región vymedzený územím Bratislavského kraja</p>

Naziv sheme pomoči ali ime podjetja, ki prejme individualno pomoč	Schéma štátnej pomoci „Vzdelávanie a adaptabilita zamestnancov“
Pravna podlaga	<p>Legislatíva ES:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nariadenie Komisie (ES) č. 68/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o založení ES o štátnej pomoci na vzdelávanie (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001) v znení nariadenia Komisie (ES) č. 363/2004 z 25. februára 2004, ako aj v znení nariadenia Komisie (ES) č. 1976/2006 z 20. decembra 2006, — nariadenie Komisie (ES) č. 70/2001 z 12. januára 2001 o aplikácii článkov 87 a 88 Zmluvy o založení ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001), — nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, — nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 o Európskom sociálnom fonde. <p>Legislatíva SR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zákon č. 231/1999 o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, — zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, — zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Proračun	Načrtovani letni izdatki: 3 135 mio. SKK
Največja intenzivnosť pomoči	V skladu s členom 4(2)–(7) Uredbe
Datum začetka izvajanja	29.2.2008
Trajanje	30.6.2008
Cilj	Splošno usposabljanje; posebno usposabljanje
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji, upravičeni do pomoči za usposabljanje
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR Špitálska ul. 4-6 SK-816 43 Bratislava
Št. pomoči	XT 34/08
Država članica	Slovaška
Regija	<p>1. Regióny Západné Slovensko (územie Trnavského, Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja), Stredné Slovensko (územie Žilinského a Banskobystrického kraja) a Východné Slovensko (územie Košického a Prešovského kraja).</p> <p>2. Región vymedzený územím Bratislavského kraja</p>

Naziv sheme pomoči ali ime podjetja, ki prejme individualno pomoč	Schéma štátnej pomoci na vzdelávanie doplnená podľa dodatku č. 2 k pôvodnej schéme XT 76/04, ktorá sa týmto mení
Pravna podlaga	<p>Legislatíva ES:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nariadenie Komisie (ES) č. 68/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o založení ES o štátnej pomoci na vzdelávanie (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001) v znení nariadenia Komisie (ES) č. 363/2004 z 25. februára 2004, ako aj v znení nariadenia Komisie (ES) č. 1976/2006 z 20. decembra 2006, — nariadenie Komisie (ES) č. 70/2001 z 12. januára 2001 o aplikácii článkov 87 a 88 Zmluvy o založení ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001), — nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, — nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 o Európskom sociálnom fonde. <p>Legislatíva SR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zákon č. 231/1999 o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, — zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, — zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Vrsta ukrepa	Shema pomoči
Proračun	Načrtovani letni izdatki: 33 mio. SKK
Največja intenzivnosť pomoči	V skladu s členom 4(2)–(7) Uredbe
Datum začetka izvajanja	1.2.2008
Trajanje	30.6.2008
Cilj	Splošno usposabljanje; posebno usposabljanje
Gospodarski sektorji	Vsi sektorji, upravičeni do pomoči za usposabljanje
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR Špitálska ul. 4-6 SK-816 43 Bratislava

Podatki, ki jih predložijo države članice o državni pomoči, dodeljeni na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja

(Besedilo velja za EGP)

(2008/C 91/08)

Številka pomoči	XS 37/08		
Država članica	Španija		
Regija	Castilla y León		
Naziv sheme pomoči ali ime podjetja, ki prejme individualno pomoč	Subvenciones para la adquisición de maquinaria para valorización energética de biomasa.		
Pravna podlaga	Orden MAM/1861/2006, de 20 de noviembre, por la que se establecen las bases reguladoras de la concesión de subvenciones para la adquisición de maquinaria para la valorización energética de Biomasa Forestal. Orden MAM/1967/2007, de 29 de noviembre, por la que se convocan subvenciones para la adquisición de maquinaria para valorización energética de biomasa forestal (código reay med 012) — bocyl 7.12.2007		
Načrtovani letni izdatki po shemi ali skupni znesek individualne pomoči, dodeljene podjetju	Shema pomoči	Skupni letni znesek	1 mio. EUR
		Zavarovana posojila	
	Individualna pomoč	Skupni znesek pomoči	
		Zavarovana posojila	
Največja intenzivnost pomoči	V skladu s členom 4(2)–(6) in členom 5 Uredbe	Da	
Datum začetka izvajanja	29.12.2007		
Trajanje sheme ali individualne pomoči	Do 15.9.2008		
Cilj pomoči	Pomoč za MSP	Da	
Zadevni gospodarski sektorji	Pomoč je omejena na posebne sektorje	Da	
	Druge predelovalne dejavnosti (pomoč bodo prejela le MSP v gozdarskem sektorju)	Da	
Naziv in naslov organa, ki dodeli pomoč	Consejería de Medio Ambiente		
	Rigoberto Cortejoso, 14 E-47014 Valladolid		
Individualne pomoči v visokih zneskih	V skladu s členom 6 Uredbe	Da	

Objava odločb in sklepov v državah članicah o izdaji ali odvzemu operativnih licenc v skladu s členom 13(4) Uredbe Sveta (EGS) št. 2407/92 o licenciranju letalskih prevoznikov ⁽¹⁾ ⁽²⁾

(Besedilo velja za EGP)

(2008/C 91/09)

Izdane operativne licence

Kategorija A: Operativne licence brez omejitev iz člena 5(7)(a) Uredbe (EGS) št. 2407/92

AVSTRIJA

Ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
Transped Aviation GmbH	Gewerbepark 1 A-6300 Wörgl	potniki, pošta, tovor	23.1.2008
Amerer Air GesmbH	Flughafenstr. 22 A-4063 Hörsching	potniki, pošta, tovor	15.1.2008
JetAlliance Flugbetriebs GmbH	Waldstraße 14 A-2522 Oberwaltersdorf	potniki, pošta, tovor	29.1.2008
Mjet GmbH	Tegetthoffstraße 7 A-1010 Wien	potniki, pošta, tovor	6.2.2008
DJT Aviation GmbH & Co. KG	Flyrtagweg 5 A-8043 Graz	potniki, pošta, tovor	27.2.2008

Kategorija B: Operativne licence, vključno z omejitvami iz člena 5(7)(a) Uredbe (EGS) št. 2407/92

NEMČIJA

Ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
Usedomer Glugesellschaft mbH	Am Flugplatz D-17449 Peenemünde	potniki, pošta, tovor	14.8.2007
AFIT GmbH Advanced Flight Instruction and Theory	Grosshesseloher Str. 5 D-82049 Pullach	potniki, pošta, tovor	23.2.2008

AVSTRIJA

Ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
Pink Aviation Services Luftverkehrsunternehmen	Endersstraße 79/4 A-1238 Wien	potniki, pošta, tovor	17.1.2008

⁽¹⁾ ULL 240, 24.8.1992, str. 1.

⁽²⁾ Sporočeno Evropski komisiji pred 31.8.2005.

ŠPANIJA

Ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
Orionair, S.L.	c/Encinas del Paular, 6 E-28224 Pozuelo de Alarcón	potniki, pošta, tovor	7.3.2008
Taxi Fly Group, S.A.	Avda. Diagonal, 468, 6° A E-08006 Barcelona	potniki, pošta, tovor	13.3.2008

GRČIJA

Ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
Life Line Aviation Ltd	3, Doukissis Plakentias Str. GR-15234 Athens	potniki, pošta, tovor	25.1.2008

Odvzem operativnih licenc

Kategorija B: Operativne licence, vključno z omejitvami iz člena 5(7)(a) Uredbe (EGS) št. 2407/92

NEMČIJA

Ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
Excellent Air AG	Hüttruper Heide 71-81 D-48268 Greven	potniki, pošta, tovor	7.2.2008

AVSTRIJA

Ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
DJT Aviation GmbH & Co. KG	Flyrtagweg 5 A-8043 Graz	potniki, pošta, tovor	27.2.2008

Spremembe imena imetnikov licenc

Kategorija A: Operativne licence brez omejitev iz člena 5(7)(a) Uredbe (EGS) št. 2407/92

AVSTRIJA

Ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
Amerer Air GesmbH	Flughafenstr. 22 (Flughafenstr. 1) A-4063 Hörsching	potniki, pošta, tovor	23.1.2008
Majestic Executive Aviation AG (Transped Aviation GmbH — Kat B)	Landstraßer Hauptstraße 140 A-1030 Wien	potniki, pošta, tovor	23.1.2008
Mjet GmbH (Mjet Aviation GmbH)	Tegetthoffstraße 7 A-1010 Wien	potniki, pošta, tovor	6.2.2008

Kategorija B: Operativne licence, vključno z omejitvami iz člena 5(7)(a) Uredbe (EGS) št. 2407/92

NEMČIJA

Novo ime letalskega prevoznika	Naslov letalskega prevoznika	Dovoljen prevoz	Odločitev velja od
ACH Hamburg Fluggesellschaft mbH & Co KG Stuttgart (ACH Hamburg Fluggesellschaft mbH & Co)	Bilser Str. 9 D-22297 Hamburg	potniki, pošta, tovor	20.2.2008
Heli Transair International GmbH (Heli Transair GmbH)	Flugplatz D-63329 Egelsbach	potniki, pošta, tovor	23.3.2008

V

(Objave)

DRUGI AKTI

KOMISIJA

Objava na podlagi člena 6(2) Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila

(2008/C 91/10)

Ta objava daje možnost ugovora na podlagi člena 7 Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 (¹). Ugovor mora Komisija prejeti v šestih mesecih po dnevu te objave.

POVZETEK

UREDBA Sveta (ES) št. 510/2006**„STEIRISCHER KREN“****ES št. AT/PGI/005/0249/04.09.2002****ZGP () ZGO (X)**

Ta povzetek zajema glavne elemente specifikacije proizvoda za informativne namene.

1. Pristojna služba v državi članici:

Naziv: Österreichisches Patentamt
Naslov: Dresdner Straße 87
A-1200 Wien
Telefon: (43-1) 53 42 40
Telefaks: (43-1) 53 42 45 35
E-naslov: info@patentamt.at

2. Združenje:

Naziv: Landesverband Steirischer Gemüsebauern
Naslov: Hamerlinggasse 3
A-8010 Graz
Telefon: (43-316) 80 50 16 11
Telefaks: (43-316) 80 50 16 20
E-naslov: garten@lk-stmk.at
Sestava: proizvajalci/predelovalci (X) drugi ()

3. Vrsta proizvoda:

Razred 1.6 – Zelenjava, nepredelana in predelana.

(¹) ULL 93, 31.3.2006, str. 12.

4. Specifikacija:

(Povzetek zahtev v skladu s členom 4(2) Uredbe (ES) št. 510/2006)

4.1 Ime: „Steirischer Kren“

- 4.2 Opis: „Steirischer Kren“ je rastlina iz družine Brassicaceae = Cruciferae (latinsko ime: *Amoracia rusticana*). Sinonim je izraz „Meerrettich“. Uporabljajo se koreni kultiviranega hrena, in sicer sveži, ter deloma tanke stranske korenine (zlasti za predelavo).

Opis nepredelanega štajerskega hrena

Za štajerski hren so značilni njegovi gladki, ravni koreni, ki imajo le rahlo ukrivljen vršiček in majhno število drobnih korenin. Povprečna skupna dolžina znaša 25 do 30 cm (prodaja pa se tudi razrezan na kose), premer korena pa približno 3 cm.

Štajerski hren je cenjen predvsem zaradi ostrega, pikantnega okusa, ki je pogosto izpostavljen pri različnih degustacijah in opisih. Poleg tega je zanj značilno, da krepko raste in da se ne nagiba h grenkosti.

Opis predelanega hrena

Štajerski hren se lahko sveže nastrgan konzervira po naravnem varovalnem postopku, tako da je po izgledu in okusu enak sveže nastrganemu hrenu, ali pa se nastrganemu hrenu dodajo snovi, da postane bolj konsistenten (kremast) in trajen. V obeh primerih je na voljo v različnih posodah (tubah, pločevinkah, kozarcih itd.). Če je uporabljen samo štajerski hren, sta zagotovljeni velika ostrina in pikantnost. Za predelavo se poleg korena hrena uporabljajo tudi tanke stranske korenine.

- 4.3 *Geografsko območje*: Tradicionalno se štajerski hren goji v južnem delu Štajerske. Sem spadajo okrožja Radkersburg, Feldbach, Leibnitz, Deutschlandsberg, Voitsberg, Gradec in okolica, Weiz, Hartberg in Fürstenfeld (linija Hartberg–Weiz–Gradec–Voitsberg). To področje omejujeta cesti Wechselstraße (sedanje poimenovanje: B 54) in Packerbundesstraße (sedanje poimenovanje: B 70).
- 4.4 *Dokazilo o poreklu*: Seznam štajerskih pridelovalcev hrena je naveden v registru deželne zveze štajerskih pridelovalcev zelenjave. Samo pridelovalci, ki so navedeni v tem registru, lahko ponujajo štajerski hren ZGO kot nepredelano surovino oziroma ga pod tem imenom dobavljajo podjetjem za trženje ali predelavo. V ta namen so deželna zveza štajerskih pridelovalcev zelenjave in odjemalci ustanovili delovno skupino „Hren ZGO“. Razvidna oznaka na proizvodu omogoča sledljivost porekla preko pogodb o pridelovanju in seznamov površin pri večstranskih zahtevkih v okviru integriranega administrativnega in nadzornega sistema. Poreklo „Steirischer Kren“ je mogoče vedno ugotoviti preko registrov proizvajalcev (seznam površin, registri žetve in prodaje).

Pri širitvi ali začetku pridelave je treba opredeliti poreklo potaknjencev (izbrane stranske korenine za pridelavo hrena), saj se lahko uporabljajo le potaknjenci registriranih pridelovalcev štajerskega hrena ZGO. Študija o razlikovanju štajerskega hrena od tujih vzorcev hrena, ki jo je izvedel avstrijski raziskovalni center na podlagi raziskave izotopov, je pokazala jasno prepoznavnost štajerskega hrena v primerjavi z referenčnimi vzorci drugega izvora. S to metodo bo v prihodnosti v primeru dvoma mogoče hitro in zanesljivo določiti štajerski izvor ali pa ga izključiti.

4.5 Metoda pridobivanja:

Način pridelave:

Potaknjenci (izbrane stranske korenine) se spomladi posadijo na pripravljeno polje v vrstah z razmakom 70 cm. To poteka z ustreznimi stroji za sajenje, pri čemer se potaknjenci hrena posadijo skoraj vodoravno z razmakom od 10 do 15 cm (v drugih državah pridelave se potaknjenci posadijo tudi navpično).

Od junija naprej se vršički potaknjencev odkopljejo in potrgajo vsi stranski poganjki razen najmočnejšega, da bi preprečili oblikovanje nezaželenih korenov z več vršički. Kasneje se koreni še enkrat odkopljejo, da se odtrgajo ali odrežejo stranski poganjki in stranske korenine razen na najbolj spodnem delu korenine. V vlažnih letih se to ponovi po približno enem mesecu. To težavno delo se še danes opravlja ročno. S pomočjo teh ukrepov se pozno jeseni (novembra) ali zgodaj spomladi (februarja/marca) izkopljejo gladki, ravni koreni z rahlo ukrivljenim vršičkom, kar je tipično za štajerski hren.

Izkopavanje poteka s strojem za izkopavanje (odmetalni izkopalnik z oscilacijskim sitom). Pri tem se izkopljejo korenine hrena in se odložijo na površino. Izkopani koreni hrena se očistijo in prodajajo sveži, ponavadi zaviti v folijo ali narezani na kose. Koreni hrena se lahko hranijo neočiščeni pri temperaturi $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$, da so lahko vedno na voljo za prodajo.

Pridelovalna površina znaša sedaj na Štajerskem približno 300 ha, letna proizvodnja pa je približno 3 000 do 4 000 ton.

Predelani štajerski hren se pripravi na naslednji način:

Za nadaljnjo predelavo se uporabljajo koreni hrena in tanke stranske korenine, vendar izključno (100 %) izbrane, pregledane in ročno prebrane surovine z navedenega pridelovalnega območja. Surovine, ki niso takoj predelane, se lahko hranijo v hladnih prostorih pri $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Koreni hrena se z varovalnimi postopki očistijo, operejo in ročno preberejo, da se izločijo koreni slabe kakovosti. Potem se koreni štajerskega hrena sveže nastrgajo, lahko se obogatijo s snovmi za konsistenco in trajnost (kis, olje, citronska kislina, žveplo), da se ohranita posebna aroma in ostrina štajerskega hrena, ali pa se sveže nastrgan hren konzervira po naravnem varovalnem postopku (dodatek E 223, konzervansi), tako da je več mesecev enak sveže nastrganemu hrenu. Na koncu se sterilno napolnijo kozarci, tube ali sodi.

4.6 Povezava z geografskim območjem:

Zgodovina in sloves štajerskega hrena:

Dober sloves štajerskega hrena je poznan že okoli 140 let. Kmetijska pridelava se je na Štajerskem razvijala od leta 1940, hren pa se je prvotno prideloval v okrožju Radkersburg. Deželna zveza štajerskih pridelovalcev zelenjave od leta 1967 naprej organizira pridelavo po pogodbi. Tako je postal pomemben tudi izvoz štajerskega hrena. Poleg tega se več kot štirideset let konzervirajo gospodarsko pomembne količine štajerskega hrena.

Štajerski kmetje so tudi bistveno prispevali k razvoju tehnik pridelave in spravila pridelka na tem kmetijskem področju. Tako je bil npr. leta 1976 dodeljen patent v zvezi s „postopkom za pakiranje korenin hrena“. Na Štajerskem je bil razvit tudi poseben izkopalnik za spravilo hrena in štajerskemu podjetju je bila celo podeljena najvišja nagrada Štajerske na področju tehnologije („Fast Forward Award“), in sicer za postopek konzerviranja sveže naribanega hrena.

Številna medijska poročila potrjujejo priljubljenost štajerskega hrena ter gospodarski pomen pridelave in predelave hrena za regijo. Nepredelani hren je na štajerskih območjih pridelave hrena tradicionalno cenjen predvsem v gostilnah kot dodatek k malici.

Podnebne in talne razmere:

Za ilirsko podnebje v Južni Štajerski so značilni visoka vlažnost zraka, relativno velika količina padavin in visoke temperature v obdobju rasti. Povprečna letna temperatura znaša $9,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ in povprečna letna količina padavin znaša 880 mm. Za srednje težka tla (rjava zemlja z visokim deležem gline) na področju pridelave hrena je značilna dobra drenaža, kar omogoča idealne pogoje za rast.

Poleg teh vplivov je z vegetativnim razmnoževanjem (izbor potaknjencev), ki je potekalo več desetletij, v Južni Štajerski nastal štajerski hren s svojim odličnim okusom in tipičnim izgledom, po čemer ga strokovnjaki že optično razlikujejo od korena hrena drugega porekla. Potrošniki ga cenijo in kupujejo predvsem zaradi njegovega pikantnega, ostrega okusa.

Predelani hren:

Tudi predelani proizvodi se z uporabo štajerskega hrena z njegovimi posebnimi značilnostmi razlikujejo od proizvodov drugega porekla, saj se z varovalnimi postopki ohrani pikanten in oster okus.

4.7 *Nadzorni organ:*

Naziv: Amt der Steiermärkischen Landesregierung, Fachabteilung 8 B

Naslov: Paulustorgasse
A-48010 Graz

Tel.: (43-316) 877 35 28

Telefaks: (43-316) 877 55 89

E-naslov: susanne.reissner@stmk.gv.at

4.8 *Označevanje:* —
